

Anonimizirana različica

Prevod

C-91/20 – 1

Zadeva C-91/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

24. februar 2020

Predložitveno sodišče:

Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

18. december 2019

Tožeča stranka in vlagateljica revizije:

LW

Tožena stranka in nasprotna stranka v revizijskem postopku:

Bundesrepublik Deutschland

Prepis

Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija)

SKLEP

[...] (ni prevedeno)

VG5K511/18.A

Razglašen
18. decembra 2019
[...] (ni prevedeno)

V upravnem sporu

med mladoletnim otrokom LW,

ki ga na podlagi zakona zastopajo njegovi starši,

[...] (ni prevedeno)

tožeča stranka in vlagateljica revizije,

[...] (ni prevedeno)

proti

Bundesrepublik Deutschland,

[...] (ni prevedeno)

tožena stranka in nasprotna stranka v revizijskem postopku,

je prvi senat Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče)

na podlagi obravnave dne 18. decembra 2019

[...] (ni prevedeno)

sklenil:

Postopek se prekine.

V skladu s členom 267 PDEU se Sodišče Evropske unije zaprosi za predhodno odločanje o naslednjih vprašanjih:

1. Ali je treba člen 3 Direktive 2011/95/EU razlagati tako, da nasprotuje predpisu države članice, v skladu s katerim je mladoletnemu neporočenemu otroku osebe, ki ji je bil priznan status begunca, treba priznati iz tega izpeljan status begunca (tako imenovana zaščita za begunčeve družinske člane), tudi če ima ta otrok – prek enega od staršev – tudi državljanstvo druge države, ki ni begunčeva izvorna država in katere zaščito lahko izkoristi?
2. Ali je treba člen 23(2) Direktive 2011/95/EU razlagati tako, da omejitve, v skladu s katero so družinski člani do ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive upravičeni samo v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana, preprečuje, da bi se mladoletnemu otroku v okoliščinah, opisanih v prvem vprašanju, priznal status begunca, ki bi se izpeljal iz statusa osebe, ki je že pridobila status begunca?

3. Ali je za odgovor na prvo in drugo vprašanje pomembno, ali imajo otrok in njegovi starši možnost in se od njih lahko razumno pričakuje, da se naselijo v državi, katere državljana sta otrok in mati, katere zaščito lahko ta dva izkoristita in ki ni izvorna država begunca (očeta), ali pa zadostuje, da se enotnost družine na ozemlju Zvezne republike Nemčije) lahko ohrani na podlagi določb, s katerimi se ureja pravica do prebivanja?

O b r a z l o ž i t e v:

I

- 1 Tožeča stranka, rojena [...] (ni prevedeno) 2017 v Zvezni republiki Nemčiji, kot družinski član zahteva priznanje statusa begunca. Vsekakor ima tunizijsko državljanstvo. Ali ima tudi sirske državljanstvo, stvarno pristojno sodišče ni ugotovilo.
- 2 V Libiji rojena mati tožeče stranke je tunizijska državljanica. V prošnji za azil je navedla, da je, dokler države ni zapustila, običajno prebivališče imela v Libiji. Njena prošnja za azil je bila zavrnjena. Oče tožeče stranke je po lastnih navedbah sirske državljan, ki pripada arabski etnični skupnosti in muslimanski veri. Oktobra 2015 mu je bil priznan status begunca.
- 3 Z odločbo z dne 15. septembra 2017 je Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija, v nadaljevanju: zvezni urad) prošnjo za azil tožeče stranke zavrnil kot očitno neutemeljeno.
- 4 Z izpodbijano sodbo z dne 17. januarja 2019 je Verwaltungsgericht Cottbus (upravno sodišče v Cottbusu, Nemčija) odločbo z dne 15. septembra 2017 razveljavilo v delu, v katerem je bila prošnja tožeče stranke za priznanje statusa begunca zavrnjena kot očitno neutemeljena in ne kot zgolj neutemeljena, v preostalem delu pa je tožbo zavrnilo. Navedlo je, da tožeča stranka ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunca, saj v Tuniziji, „njeni izvorni državi – oziroma vsaj eni od njenih izvornih držav –“ nima razlogov za utemeljen strah pred preganjanjem. Navedlo je tudi, da jo mora v skladu z načelom subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev glede utemeljenega strahu pred preganjanjem v Siriji napotiti k temu, da izkoristi zaščito tunizijske države, katere državljanstvo ima. Tudi v povezavi s statusom begunca, ki ga ima v Zvezni republiki Nemčiji njen sirske oče, naj ne bi imela pravice do zaščite za begunčeve družinske člane v skladu s členom 26(5), prvi stavek, Asylgesetz (zakon o azilu) v povezavi z odstavkom 2 tega člena. To naj bi bilo namreč v nasprotju hierarhično nadrejenim pravom Unije, in sicer z načelom subsidiarnosti, ki je splošno načelo azilnega in mednarodnega begunskega prava ter ravno tako velja v pravu Unije, če bi se mednarodna zaščita razširila na osebe, ki – tako kot tožeča stranka – že zaradi osebnega statusa kot državljani države, ki zaščito lahko zagotavlja, zaščite torej tako rekoč *a priori* ne potrebujejo.

- 5 Tožeča stranka revizijo utemeljuje s tem, da je tunizijska državljanica. Mladoletnim otrokom staršev različnega nacionalnega porekla naj bi se status zaščite za begunčeve družinske člane iz člena 26(2) zakona o azilu v povezavi z odstavkom 5 tega člena priznal tudi, če se je status begunca priznal samo enemu od staršev. Načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev naj tega ne bi preprečevalo. Utemeljuje, da člen 3 Direktive 2011/95/EU državi članici omogoča, da v primeru priznanja mednarodne zaščite družinskemu članu določi, da se ta zaščita razširi na druge člane te družine, če v zvezi z njimi ne velja nobeden od razlogov za izključitev iz člena 12 Direktive 2011/95/EU in je njihov položaj zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan z logiko mednarodne zaščite. V okviru zakonodaje naj bi bilo treba posebno upoštevati zaščito mladostnikov in otrokovo korist. To naj bi izhajalo tudi iz členov 3, 9, 18 in 22 Konvencije OZN o otrokovih pravicah in njene preambule ter s tem povezane Joint Comment z dne 16. novembra 2017.
- 6 Tožena stranka izpodbijano sodbo zagovarja.

II

- 7 Postopek se prekine. V skladu s členom 267 PDEU se Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) zaprosi za predhodno odločanje o vprašanih, zastavljenih v izreku sklepa. Ta vprašanja se nanašajo na razlago členov 3 in 23(2) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9) (v nadaljevanju: Direktiva 2011/95/EU).
- 8 1. Pri sodni presoji se v nemškem pravu ravna po zakonu o azilu v različici z dne 2. septembra 2008 (BGBl. I, str. 1798), kakor je bila nazadnje spremenjena s členom 48 zakona z dne 20. novembra 2019 (BGBl. I, str. 1626). V skladu s členom 77(1), prvi del prvega stavka, zakona o azilu sodišče v sporih na podlagi tega zakona upošteva dejansko stanje in pravni položaj, kakršna sta bila ob zadnji ustni obravnavi.
- 9 Upošteveni pravni okvir spora v skladu s tem tvorijo te določbe nacionalnega prava:

Člen 3 zakona o azilu

1. Tujec je begunec v smislu Konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 [...] (ni prevedeno), če
- (1) je zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini
- (2) zunaj države (izvorna država), (a) katere državljan je ter katere zaščite ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti
- [...]

Člen 26 zakona o azilu

[...]

2. Otroku osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ki je v trenutku vložitve prošnje za azil mladoleten in neporočen, se na podlagi prošnje prizna pravica do azila, če priznanja tujca kot osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ni mogoče izpodbijati in tega priznanja ni treba odpraviti ali razglasiti za ničnega.

[...]

5. Za družinske člane, v smislu odstavkov od 1 do 3, upravičencev do mednarodne zaščite se ustrezno uporabljajo odstavki od 1 do 4.

Na mesto pravice do azila stopi status begunca ali subsidiarna zaščita. [...]

[...]

- 10 2. Vprašanja za predhodno odločanje so upoštevana za rešitev spora in nujno je, da jih Sodišče razjasni.
- 11 2.1 Vprašanja za predhodno odločanje so upoštevana pri odločitvi o prošnji tožeče stranke, naj se ji prizna status begunca.
- 12 (a) Tožeča stranka ni upravičena do priznanja statusa begunca na podlagi lastne pravice (člen 3(4) zakona o azilu).
- 13 Osebam, ki imajo dve ali več državljanstev, statusa begunca ni mogoče priznati, če lahko izkoristijo zaščito ene od držav, katerih državljanstvo imajo [...] (ni prevedeno). To izhaja iz člena 1(A), točka 2, drugi odstavek, Konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 (Ženevska konvencija o statusu beguncev, v nadaljevanju: Ženevska konvencija), kakor je bila spremenjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 [...] (ni prevedeno), v katerem je določeno načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev. V skladu s to določbo neka oseba ne velja za nezaščiteno s strani države svojega državljanstva, če brez veljavnega razloga, ki temelji na utemeljenem strahu, ni pripravljena sprejeti zaščite one od držav, katerih državljanstvo ima. Tudi osebe, ki imajo samo eno državljanstvo, a imajo v drugi državi (na primer v državi prejšnjega običajnega prebivališča) utemeljen strah pred preganjanjem, morajo praviloma izkoristiti zaščito, ki jim jo zagotavlja država njihovega državljanstva (člen 1(A), točka 2, odstavek 1, Ženevske konvencije). V tem smislu je treba razlagati tudi člen 2(d) in (n) Direktive 2011/95/EU ter člen 3(1) zakona o azilu: le kdor nima zaščite, ker ne uživa učinkovite zaščite izvirne države v smislu člena 2(n) Direktive 2011/95/EU, je torej begunec v smislu člena 2(d) Direktive 2011/95/EU [...] (ni prevedeno). V skladu s temi načeli priznanje statusa begunca zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem v primeru tožeče stranke ne pride v poštev. Tožeča stranka lahko namreč učinkovito zaščito dobi v Republiki Tuniziji, državi njenega državljanstva. Ni bilo ugotovljeno, da Republika Tunizija tožeči stranki ne bi bila pripravljena in zmožna zagotavljati potrebne zaščite pred preganjanjem in odstranitvijo v Sirijo,

izvorno državo njenega očeta, ki mu je bil priznan status begunca, ali v tretjo državo (verižna odstranitev).

- 14 (b) Vendar mladoletna tožeča stranka izpolnjuje pogoje, ki so s členom 26(5), prvi in drugi stavek, zakona o azilu v povezavi z odstavkom 2 tega člena določeni za priznanje statusa begunca mladoletnemu neporočenemu otroku enega od staršev, ki mu je bil priznan status begunca. Njenemu očetu, ki je – kot sam trdi – iz Sirije, je bil status begunca priznan. S členom 26(2) zakona o azilu v povezavi z odstavkom 5, prvi in drugi stavek, tega člena so zajeti tudi otroci begunca s priznanim statusom, rojeni na ozemlju Zvezne republike Nemčije. Ni nujno, da je razmerje med starši in otroki obstajalo že v državi, v kateri je begunec preganjan. Če pravo Unije določa drugače, je treba nacionalno pravo razlagati tako, da se zaščita za begunčeve družinske člane podeli tudi, če ima družinski član (tudi) državljanstvo države, v kateri ne bi bil podvržen preganjanju.
- 15 2.2 V zvezi z vprašanji za predhodno odločanje je potrebna razlaga Sodišča.
- 16 (a) S prvim vprašanjem za predhodno določanje želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je člen 3 Direktive 2011/95/EU v položaju, kakršen je v postopku v glavni stvari, treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi iz člena 26(2) zakona o azilu v povezavi z odstavkom 5, prvi in drugi stavek, tega člena, v skladu s katero morajo nacionalni organi mladoletnemu neporočenemu otroku begunca s priznanim statusom priznati – iz tega izpeljan – status begunca, tudi če imata otrok in drugi od staršev državljanstvo druge države, ki ni izvorna država begunca s priznanim statusom in katere zaščito lahko izkoristita.
- 17 Člen 3 Direktive 2011/95/EU državam članicam omogoča, da uvedejo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca, če so ti standardi združljivi s to direktivo.
- 18 (aa) V sodni praksi Sodišča je pojasnjeno, da je ugodnejši standard z Direktivo 2011/95/EU združljiv, če ne ogroža splošne sistematike in ciljev te direktive. Niso pa združljivi nacionalni standardi, ki določajo priznavanje statusa begunca državljanom tretjih držav ali osebam brez državljanstva, ki so v položajih, ki nimajo nobene zveze z logiko mednarodne zaščite (sodba Sodišča z dne 18. decembra 2014, M'Bodj, C-542/13, ECLI:EU:C:2014:2452, točka 44). Primer neobstoja povezave z logiko mednarodne zaščite so razlogi za izključitev, določeni v členu 12 Direktive 2011/95/EU. Tako so nacionalne določbe, na podlagi katerih se status begunca prizna osebi, ki ne more biti begunec na podlagi člena 12(2) Direktive 2011/95/EU, v nasprotju s pridržkom iz člena 3 Direktive 2011/95/EU (sodba Sodišča z dne 9. novembra 2010, B in D, C-57/09 in C-101/09, ECLI:EU:C:2010:661, točka 115). Če za družinske člane begunca s priznanim statusom ne velja nobeden od razlogov za izključitev iz člena 12 Direktive 2011/95/EU in je njihov položaj zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan z logiko mednarodne zaščite, člen 3 Direktive 2011/95/EU državi članici omogoča, da to zaščito razširi na druge člane te družine (sodba Sodišča z

dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova in Ahmedbekov, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, točka 74).

- 19 Razširitev mednarodne zaščite na ožje družinske člane upravičenca do mednarodne zaščite, ki je s členom 26 zakona o azilu določena ne glede na to, ali obstajajo razlogi za zaščito tudi pri prosilcu, ima v nacionalnem pravu dvojno vlogo. Po eni strani izvira iz izkušenj, da nestrpne države pri boju proti opozicijskim silam težijo k temu, da namesto opozicijskih nasprotnikov, ki so jim nedosegljivi, z namenom, da tako ali drugače vendarle dosežejo svoj cilj zatiranja nasprotnih mnenj, posežejo po osebah, ki so preganjanim posebno blizu [...] (ni prevedeno). Ta povezava je poudarjena v uvodni izjavi 36 Direktive 2011/95/EU. Za izvorno državo družinskega člana, ki mu je že bila priznana pravica do zaščite, „prvotnega upravičenca“, praviloma ni pomembno, ali ima drug družinski član državljanstvo druge države, v kateri je varen pred preganjanjem. Po drugi strani je s členom 26 zakona o azilu zaščita, ki jo zahteva člen 23(2) Direktive 2011/95/EU, za družinske člane, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za zagotovitev te zaščite, v nacionalno pravo prenesena „obsežnejše“, kakor zahteva pravo Unije. Nacionalni zakonodajalec tej skupini oseb ugodnosti, navedenih v členih od 24 do 35 Direktive 2011/95/EU, ne zagotavlja z ločenimi ureditvami. Ohranjanje enotnosti družine zagotavlja s tem, da status upravičenca do mednarodne zaščite prizna tudi drugim družinskim članom, in sicer – ob izključitvi oseb, pri katerih so izpolnjeni osebni pogoji za izključitev iz člena 12(2) Direktive 2011/95/EU (člen 26(4) zakona o azilu) – ne glede na to, ali posamezna oseba sama izpolnjuje pogoje za zaščito. Glede na to dvojno funkcijo je samodejno priznanje – v skladu z nacionalnim pravom – statusa begunca družinskim članom osebe, ki ji je bil ta status priznan na podlagi Direktive 2011/95/EU, praviloma povezano z logiko mednarodne zaščite (sodba Sodišča z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova in Ahmedbekov, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, točka 72).
- 20 (bb) Vendar pa je potrebno, da Sodišče pravo Unije razloži glede vprašanja, ali je združljivo s splošno sistematiko in cilji Direktive 2011/95/EU, da se zaščita za begunčeve družinske člane podeli tudi družinskim članom begunca s prizanim statusom, ki imajo državljanstvo države, ki ni izvorna država tega begunca, in ki uživajo njeno zaščito, ali pa to z njihovim pravnim statusom ni združljivo.
- 21 (1) Na nezdržljivost morda nakazujejo različne določbe Direktive 2011/95/EU in Ženevske konvencije, v katerih se odraža načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev. Glede na uvodno izjavo 4 Direktive 2011/95/EU predstavlja Ženevska konvencija v različici, kakor je bila spremenjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967, temelj mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev. V skladu s členom 1(A), točka 2, drugi odstavek, Ženevske konvencije se za namene te konvencije izraz „begunec“ uporablja za vsako osebo, ki se, zaradi dogodkov, ki so se zgodili pred 1. januarjem 1951 in zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem nahaja izven države, katere državljan je, in ne more, ali zaradi takšnega strahu noče uživati varstva te države. V skladu s členom 1(A), točka 2, drugi odstavek, prvi stavek, Ženevske konvencije se izraz „država, katere državljan je“ v primeru osebe, ki ima več kot eno državljanstvo,

nanaša na vsako od držav, katerih državljanstvo ima. V skladu s členom 1(A), točka 2, drugi odstavek, drugi stavek, Ženevske konvencije pa neka oseba ne velja za nezaščiten s strani države svojega državljanstva, če brez veljavnega razloga, ki temelji na utemeljenem strahu, ni pripravljena sprejeti zaščite one od držav, katerih državljanstvo ima. S členom 1(A), točka 2, Ženevske konvencije je izraženo načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev.

- 22 To načelo se odraža v uvodnih izjavah Direktive 2011/95/EU. V skladu z uvodno izjavo 12 Direktive 2011/95/EU je glavni cilj te direktive med drugim zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito. V skladu z uvodno izjavo 15 Direktive 2011/95/EU državljani tretjih držav, ki jim je dovoljeno ostati na ozemljih držav članic iz razlogov, ki ne izhajajo iz potrebe po mednarodni zaščiti, temveč iz razlogov, ki izhajajo iz diskrecijske odločitve, ki temelji na razlogih sočutja ali humanitarnosti, ne sodijo na področje uporabe te direktive (glej v zvezi s tem sodbo Sodišča z dne 18. decembra 2014, M'Boj, C-542/13, ECLI:EU:C:2014:2452, točka 46).
- 23 Z materialnopravnega vidika je načelo mednarodne subsidiarnosti izraženo tudi v členu 2(d) Direktive 2011/95/EU. Enako velja glede člena 11(1)(c) Direktive 2011/95/EU. Glede na klavzulo o prenehanju je očitno, da oseba, ki uživa zaščito svoje države, mednarodne zaščite ne potrebuje (UNHCR, Handbook and Guidelines on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees, različica z decembra 2011, točka 129). Za materialnopravni izraz načela subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev poleg tega nekateri štejejo člen 23(2), zadnji del stavka, Direktive 2011/95/EU. Za osebni pravni status („personal legal status“/„statut juridique personnel“) se v zvezi s tem šteje, da vključuje še drugo oziroma še eno državljanstvo ([...] (ni prevedeno) tako tudi belgijski Conseil du Contentieux des Etrangers (sodišče za spore v zvezi s tujci, Belgija), po mnenju katerega člen 23 Direktive 2011/95/EU države članice opominja na nujnost upoštevanja osebnega statusa družinskih članov „(na primer drugega državljanstva)“ (navedba iz European Asylum Support Office, Qualification for International Protection (Directive 2011/95/EU): A Judicial Analysis, 2016, str. 97, opomba 640)). Združljivost z osebnim statusom družinskih članov obravnava Visoki komisar Združenih narodov za begunce v točki 184 publikacije „Handbook and Guidelines on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees“, ki sicer ni mednarodno pravno zavezujoča, a jo je v skladu z uvodno izjavo 22 Direktive 2011/95/EU vendarle treba upoštevati kot pomoč pri razlagi, da se vzpostavi enotna uporaba prava. Tam je v zvezi s členom 1(A), točka 2, drugi odstavek, drugi stavek, Ženevske konvencije navedeno:

„Če glavni član družine izpolni merila, navedena v opredelitvi, se njegovim družinskim članom običajno v skladu z načelom enotnosti družine prizna status begunca. Seveda pa se družinskim članom formalni status begunca

ne prizna, če ni združljiv z njegovim osebnim pravnim statusom; družinski član begunske družine je namreč lahko državljani države, v kateri je našel azil, ali druge države ter lahko uživa zaščito te države. V takšnih okoliščinah ni treba, da bi se mu status begunca priznal.“

(Glej v tem smislu tudi stalni odbor UNHCR, Questions relatives à la protection de la famille, dokument EC/49/SC/CRP.14 z dne 4. junija 1999, točka 9, <https://www.unhcr.org/fr/excom/standcom/4b30a618e/questions-relatives-protection-famille.html>).

- 24 V skladu s členom 4(3)(e) Direktive 2011/95/EU se obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito izvede v vsakem posameznem primeru posebej in vključuje upoštevanje, ali se od prosilca lahko utemeljeno pričakuje, da bo izkoristil zaščito druge države, kjer lahko uveljavlja državljanstvo. S tem pravilom se določa, da je treba v postopku opraviti preizkus druge določenih materialnih pogojev, pri čemer glede na člen 1(A), točka 2, Ženevske konvencije ta preizkus vključuje zlasti ugotavljanje, ali ima oseba več državljanstev [...] (ni prevedeno).
- 25 S postopkovnega vidika je načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite beguncev izraženo med drugim v členih 33(2)(b) in 35, prvi stavek, točka b, Direktive 2013/32/EU.
- 26 Iz teh preudarkov bi lahko izhajalo, da je v nasprotju z direktivo, če se status begunca v skladu z nacionalnim pravom samodejno razširi na družinskega člana, ki ima državljanstvo druge države, ki ni izvorna država begunca in katere zaščito lahko izkoristi. Posledica tega bi bila, da se enotnost družine ob spoštovanju pravic, ki izhajajo iz člena 23(2) Direktive 2011/95/EU, ne smela bi ohranjati – kot je določeno v nacionalnem pravu – s priznanjem statusa na podlagi Direktive 2011/95/EU, temveč pod pogoji, ki jih vsebujejo določbe o pravici do prebivanja, ki se nanašajo na združitev družine na podlagi podelitve dovoljenja za prebivanje.
- 27 (2) V prid združljivosti razširitve zaščite beguncev na tožečo stranko kljub tunizijskemu državljanstvu pa govori, da gre za izpeljan status begunca, za katerega se ravno ne predpostavlja, da mora sam družinski član izpolnjevati merila za status begunca (člen 2(d) Direktive 2011/95/EU). Če je z direktivo združljivo, da se takšen izpeljan status begunca družinskim članom prizna celo, kadar se ugotovi, da nimajo razlogov za utemeljen strah pred preganjanjem, je težko pojasniti, zakaj naj bi bila upravičenost do priznanja (izpeljanega) statusa begunca izključena, če obstaja izvorna država, ki lahko zagotavlja zaščito in ni izvorna država begunca. Možnost izkoristiti zaščito izvorne države namreč ne predstavlja razloga za izključitev, ki bi se razlikoval glede na opredelitev begunca. Morda je torej razširitev zaščite na družinske člane tudi v tem primeru že zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine dovolj povezana z logiko – beguncu podeljene – mednarodne zaščite Sodišče se v zadevi Ahmedbekova (sodba z dne 4. oktobra 2018, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, točka 73) ni osredotočilo na to, ali se

enotnost družine v begunčevi državi pribežališča lahko zagotovi tudi tako, da se družinskim članom podeli dovoljenje za prebivanje.

- 28 (b) Poleg tega je treba pojasniti, kakšen pomen je treba pripisati pridržku združljivosti z osebnim pravnim statusom družinskega člana, določenemu v členu 23(2) Direktive 2011/95/EU. Pridržek združljivosti z osebnim pravnim statusom družinskega člana izhaja iz spremembe, ki jo je Evropski parlament predlagal v zvezi s predlogom Evropske komisije za poznejšo Direktivo 2004/83/ES. Izraz „če ta status ni nezdružljiv z njegovim obstoječim statusom“ je bil takrat razložen v smislu, da imajo nekateri družinski člani morda drug lasten status, ki morda ni združljiv z mednarodno zaščito (poročilo Odbora za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve z dne 8. oktobra 2002 (COM(2001)510 – C5-0573/2001 – 2001/0207(CNS), str. 18, predlog spremembe 22).
- 29 UNHCR je pridržek razložil tako, da obstajajo okoliščine, v katerih naj se načelo izpeljanega statusa ne upošteva, in sicer če želijo družinski člani sami zaprositi za azil ali če bi bilo priznanje izpeljanega statusa nezdružljivo z osebnim statusom, na primer če imajo državljanstvo države gostiteljice, ali ker se lahko na podlagi državljanstva sklicujejo na ugodnejši standard (UNHCR Annotated Comments on the EC Council Directive 2004/83/EC of 29 April 2004 on Minimum Standards for the Qualification and Status of Third Country Nationals or Stateless Persons as Refugees or as Persons Who Otherwise Need International Protection and the Content of the Protection Granted (OJ L 304/12 z dne 30. septembra 2004), str. 38 v zvezi s členom 23(1) in (2)).
- 30 V pravni literaturi se zatrjuje, da se pridržek nanaša zgolj na državljane države gostiteljice oziroma druge države Evropske unije ali na državljane tretje države, ki so rezidenti za daljši čas [...] (ni prevedeno). Vendar tega iz člena 23(2) Direktive 2011/95/EU ni mogoče razbrati s potrebno gotovostjo. Zato je treba vprašati, ali so družinski člani, ki imajo državljanstvo tretje države, ki ni izvorna država begunca in katere zaščito uživajo, na podlagi pridržka iz člena 23(2) Direktive 2011/95/EU izvzeti iz upravičenosti do ugodnosti, navedenih v členih od 24 do 35 Direktive 2011/95/EU, in ali so tako v bistvu napoteni na ohranjanje enotnosti družine na podlagi ureditve, ki velja za tujce [...] (ni prevedeno).
- 31 (c) Po mnenju predložitvenega sodišča je nazadnje treba razložiti, v kolikšni meri je za odgovor na prvo in drugo vprašanje za predhodno določanje pomembno, ali je za mladoletnega neporočenega otroka in njegove starše glede na status begunca enega od staršev in glede na dejanske okoliščine posameznega primera mogoče in se od njih lahko razumno pričakuje, da se naselijo v državi, katere državljana sta otrok in eden od staršev, katere zaščito lahko izkoristita in ki ni izvorna država drugega od staršev, ki mu je bil status begunca priznan. Pri tem je treba upoštevati, da se lahko enotnost družine v državi članici gostiteljici v skladu z nemškim pravom načeloma ohranja tudi na podlagi ureditve, s katero se ureja pravica do prebivanja v zvezi z združitvijo družine, čeprav v zvezi s tem ne obstaja brezpogojna upravičenost, ki bi veljala v vseh mogočih primerih.

- 32 V državi, katere državljanstvo imajo njegovi družinski člani, bi se bilo beguncu nemogoče naseliti, če bi se mu na primer preprečeval že vstop v to državo. Naselitev bi vsekakor bilo nerazumno pričakovati, če bi se bal, da bo odstranjen v državo, v kateri bi bil podvržen preganjanju, ali bi zanj obstajala nevarnost, da bo odstranjen v tretjo državo, torej nevarnost verižne odstranitve (načelo nevračanja). Tega pa v obravnavani zadevi ni mogoče razumno pričakovati tudi že zato, ker mora begunec, ki mu je bil status priznan v eni od držav članic, imeti možnost, da – poleg same pravice do prebivanja – takoj izkoristi vse pravice, povezane s statusom begunca; to možnost ima brez nadaljnjega zgolj v državi, ki mu je priznala status begunca (glej sklep Sodišča z dne 13. novembra 2019, Hamed in Omar, C-540/17 in C-541/17 ECLI:EU:C:2019:964, točka 40). Poleg tega ni pojasnjeno, ali je v zvezi s tem treba upoštevati tudi posamezne okoliščine, zaradi katerih bi bila naselitev za begunca, mladoletnega nepročenega otroka ali drugega od staršev glede na dejanske okoliščine nemogoča ali bi jo bilo od njih nerazumno pričakovati. Da je to treba upoštevati, bi lahko izhajalo iz načela sorazmernosti.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT